

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION GUSTAVSBERG-INGARÖ FÖRSAMLING

VISION

Vi vill vara en öppen, folkkyrklig församling som erbjuder en andlig och social gemenskap med Jesus Kristus i centrum. Vi vill vara en välkomnande famn för alla som lever, verkar och vistas i församlingen samt medverka till trygghet och att skapa tillit i en orolig värld. I allt vi gör och är vill vi tala tydligt om Guds kärlek och lyssna aktivt till både viskningar och rop.

OMVÄRLDSBESKRIVNING

Gustavsberg-Ingarö församling är en av tre församlingar i Värmdö kommun, Stockholms stift. Värmdö kommun är en av de kommuner i Stockholms län som de senaste åren haft den största, procentuella befolkningsutvecklingen. Församlingen är, geografiskt sett, en plats där stad möter skärgård, med två kyrkor och församlingsdelar av delvis olika karaktär.

Gustavsberg har gått från att vara en utpräglad bruksort till att bli en expanderande storstadsregion med stor inflyttning till företrädesvis nybyggda lägenheter och radhus. Kyrkan, byggd i nygotisk stil år 1907, ligger på en höjd mitt i byn, ovanför hamnen. Ingarö har gått från att vara en skärgårdsö med fritidshusbebyggelse till att numera bestå av allt fler bofasta invånare. Ingarö kyrka, tidigare Pilhamns kapell, byggdes 1792 och är vackert belägen, med egen brygga, intill vattenfarleden Kolström. Ingarö församling och Gustavsbergs församling bildade Gustavsberg-Ingarö församling år 2010.

Befolkning och medlemmar

I Gustavsberg-Ingarö församling bor idag 27 055 personer (2022-12-31) och av dessa är 15 546 medlemmar i Svenska kyrkan (57%) (2023-03-22). Inflyttningen förväntas fortsätta öka, framför allt till Gustavsberg men även till övriga tätorter i kommunen.

Befolkningsökningen beror, förutom inflyttning, även på att födelsetalet något överstiger dödstalet. Värmdö kommun räknar med en total befolkningsökning från 46 011 personer (2021-01-01) till ca 68 300 personer år 2050, varav drygt 40 000 personer beräknas bo i vår församling. Värmdö är en "sommarmarkommun" med en befolkning som ökar kraftigt under sommarmånaderna. Detta påverkar antalet kyrkliga handlingar, framför allt i Ingarö kyrka.

Skolor, arbetsplatser och föreningsliv

Inom församlingens geografiska område finns idag ca 20 förskolor; hälften inom kommunal regi och hälften är fristående. Det finns även sex kommunala grundskolor samt fyra fristående. Dessutom finns tre gymnasieskolor; en kommunal och två fristående. Inom församlingens område finns också två särskilda boenden för äldre och upp till ytterligare tre är på gång.

I Gustavsberg lever till viss del arvet från Gustavsbergs porslinsfabrik kvar genom konstnärer, designers och formgivare som är etablerade i Gustavsbergs hamn. Den största arbetsgivaren är Värmdö kommun med fokus på vård och omsorg. Antalet arbetsplatser inom detaljhandeln har ökat i takt med ökat antal invånare. Till detta finns även ett stort antal enmansföretag och småföretag. Arbetslösheten inom kommunen har sjunkit de senaste åren och låg år 2022 på 3,8%.

Inom kommunen finns över 1000 olika föreningar varav mer än hälften verkar inom vår församling. En grov uppskattning visar att ca 85% av den totala befolkningen mellan 16 och 84 år är

medlemmar i en eller flera föreningar som exempelvis idrottsföreningar, musik- och kulturföreningar, hembygdsföreningar, bostadsrättsföreningar, frivilligorganisationer samt andra typer av lokala sammanslutningar. Det sociala kapitalet i bygden är alltså stort.

Sociala utmaningar

Behovet av bostäder är stort. Nya bostäder (framför allt bostadsrätter) är under byggnation och planering – dock till relativt höga kostnader. Det råder en stor brist på hyresrätter. Inflyttning till kommunen sker primärt av en, ekonomiskt sett, resursstark grupp. Dock har vi, i nuläget, en situation med höjda räntor och inflation vilket kan medföra en osäker ekonomisk situation även för denna grupp. Levnadssituationen i kommunen är generellt relativt god. Vi ser dock en tydligt ökad matfattigdom, viss beroendeproblematik, ensamhet – framför allt bland den äldre befolkningen – samt psykisk ohälsa och utsatthet i alla åldersgrupper.

Vi lever i en orolig tid och omvärld, inte minst med tanke på det pågående kriget i Europa, vilket påverkar oss alla på en rad olika sätt; både på individnivå och samhället i stort. Församlingen har i detta ett viktigt uppdrag att vara en pålitlig kraft i kristider både genom en tydlig närvaro och en genomarbetad krisorganisation och beredskap.

Församlingens förutsättningar

Gustavsberg-Ingarö församling har en god ekonomi och i nuläget tillräckliga personalresurser utan särskilda svårigheter att rekrytera ny personal då behov uppstår. Vi har relativt få fastigheter, varav merparten är i gott skick med undantag av verksamhetslokalerna i Gustavsberg som i nuläget varken är tillräckligt stora eller ändamålsenliga. Vi planerar dock för nybyggnation av församlingsgård som beräknas stå klar 2025. Församlingen har aktiva och engagerade förtroendevalda samt många frivilliga som vill engagera sig som volontärer.

Vad gäller verksamheten i stort ser vi ett ökat deltagande i huvudgudstjänsterna, i barnverksamheten och körverksamheten samt en efterfrågan efter samtalsgrupper/bibelstudiegrupper. Trycket på den diakonala verksamheten är förhållandevis högt vad gäller enskilda samtal och besökare på ”matkassen”, det senare som en följd av ökad matfattigdom. Däremot har konfirmandverksamheten minskat under de senaste åren, förvisso från en hög nivå men tappet efter 2019 har varit stort. Som många andra församlingar kämpar vi med minskat antal medlemmar även om antalet nyinflyttade bromsat upp vikande siffror.

Församlingen har, som tidigare nämnts, två kyrkor med olika karaktär. Gustavsbergs kyrka är församlingens huvudkyrka med ca 180 sittplatser. Här firas söndagens högmässa samt övriga gudstjänster och konserter som kräver ett större rum. Antalet dop och vigslar har ökat något i Gustavsbergs kyrka, dock från en låg nivå.

Ingarö kyrka är, med sina 70 sittplatser, en väldigt populär dop- och vigselkyrka och lockar människor från hela Stockholmsområdet. Här förläggs eftermiddagsgudstjänster, konserter samt en del temagudstjänster. Utemiljön på Ingarö, liksom lokalerna, har en stor potential och i nuläget bedrivs ideell växthusverksamhet, barnverksamhet, sommarcafé med särskilt fokus mot barn/musik. Planer för friluftsgudstjänster och att etablera ett midsommarfirande finns. Gudstjänster och aktiviteter för barn finns både i Gustavsberg och på Ingarö.

OMVÄRLDSANALYS

Församlingen utgörs av alla som lever, verkar och vistas inom församlingens geografiska område med en kärna bestående av de 15.500 personer som är våra medlemmar. Förtroendevalda och anställda bär ett stort ansvar och utgör, för de allra flesta verksamheter, en avgörande resurs för att bedriva vår omfattande verksamhet. Utifrån den verklighet som församlingen verkar i, våra erfarenheter av verksamhetens utveckling under de senaste åren samt de trender och utmaningar som vi står inför så drar vi ett antal slutsatser för kommande år:

- Den vikande medlemsutvecklingen måste brytas, helst vändas till en medlemsökning.
- Den demografiska utvecklingen, med allt fler äldre, kommer på flera sätt att påverka församlingen.
- För att möta kommande sociala utmaningar behöver medlemmars vilja att engagera sig i församlingens uppdrag och verksamheter bättre tas tillvara.
- Det är en stor tillgång att det sociala kapitalet i kommunen är starkt vilket skapar möjlighet till nyskapande samverkan med andra delar av civilsamhället.
- Den stora andelen barn och ungdomar gör det särskilt angeläget att bedriva en god konfirmandverksamhet av hög kvalitet som når många ungdomar.
- En ny församlingsgård i Gustavsberg kommer att bli ett mycket viktigt bidrag till församlingen och vår möjlighet att spela en ännu starkare roll i samhället.
- Erfarenheterna från församlingens positiva utveckling efter Covid-pandemin – bl a stärkt gudstjänstliv, ökad körverksamhet och stärkt diakonal verksamhet för de mest utsatta – ska tas väl tillvara under kommande år.

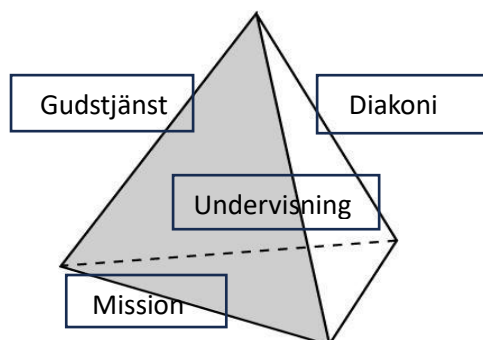
UTMANINGAR OCH PRIORITERINGAR

Mot bakgrund av vår omvärldsbeskrivning samt omvärldsanalys ser vi följande områden och utmaningar som vi i Gustavsberg-Ingår församling bör prioritera under kommande år:

- Minska antalet utträden och öka mängden inträden. För detta krävs relevant och rätt prioriterad verksamhet, god kommunikation om församlingens liv samt fokus på dop och dopundervisning.
- Prioritera konfirmandverksamheten så att den växer och når allt fler ungdomar samt blir en naturlig ingång till ledarverksamheten.
- Finna vägar att bättre ta tillvara engagemang och kompetens bland medlemmar, volontärer och förtroendevalda.
- Stärka synen på diakoni som hela församlingens uppdrag för att församlingen ska kunna ha kraft att möta de behov som redan finns och kommer att uppstå framöver, däribland särskilt att motverka ensamheten bland många äldre.
- Vidareutveckla och fördjupa gudstjänstlivet och stärka synen på gudstjänsten som församlingens nav. Församlingens kör- och musikliv spelar här en särskilt viktig roll.
- På ett hållbart sätt ta tillvara människors kraft och engagemang, också genom samverkan med övriga delar av civilsamhället.
- Ligga i framkant i frågor som rör klimat och miljö, vilket bör visa sig i såväl verksamheten som i förvaltningen av våra fastigheter, kyrkogårdar och närmiljö.

Härutöver ska vår krisberedskap vara välorganiserad, uppdaterad och implementerad.

PASTORALT PROGRAM

Som kyrka och församling är vårt uppdrag att utföra den grundläggande uppgiften; *en grundläggande uppgift med fyra olika delar; fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet med detta är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen gör är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. (KO Inledning Andra avdelningen Församlingarna.)*

Gudstjänst

I Gustavsbergs kyrka firas huvudgudstjänst varje söndag. I Ingarö kyrka firar vi gudstjänst eller mässa i genomsnitt varannan söndag – ofta med något tema. Församlingens körer medverkar i gudstjänster i både Gustavsberg och Ingarö. När det gäller kyrkliga handlingar så är Ingarö en väldigt populär kyrka för vigslar och dop (upptagningsområdet är i princip hela Stockholmsregionen). Begravningar äger rum i såväl de båda kyrkorna som i församlingens begravningskapell på Gustavsbergs kyrkogård. I båda kyrkorna firas regelbundet gudstjänster med fokus på dopuppföljning, även som vardagsgudstjänst. Kvällsmässa firas i Gustavsbergs kyrka en gång i veckan och morgonmässa en gång i månaden. Antalet gudstjänstdeltagare i högmässan har ökat kraftigt det senaste året.

- Under de kommande fyra åren vill vi hitta former för att aktivt arbeta för ett inkluderande gudstjänstliv utifrån begreppet "Inclusive church" – dvs ett gudstjänstliv med och för alla oavsett ålder, ekonomisk status, genus, sexuell läggning, etnicitet, psykiska hälsa eller funktionsvariationer. Härigenom vill vi även öka delaktigheten i gudstjänsterna; allt från förberedelse till firande. För att detta ska lyckas krävs utbildning och inspiration för anställda, förtroendevalda och ideella.
- Vi vill skapa fler broar mellan olika verksamheter och söndagens gudstjänst för att stärka gudstjänstlivets plats i församlingens centrum.
- Vi vill prioritera dop och dopundervisning med målsättning att minst 65 % av alla födda i församlingen skall döpas.

- Under de kommande åren skall vi aktivt ta till vara Ingarös unika miljö för olika former av gudstjänster och övrig församlingsverksamhet; exempelvis skördegudstjänster kopplade till församlingens trädgårdsgrupp, friluftsgudstjänst i äppellunden, pilgrimsvandringar, utveckla utemiljön ur barnperspektiv etc.
- Vi vill ge människor möjlighet och utrymme för kontemplation och återhämtning – att bara vara.

Undervisning

- Vi vill fokusera på konfirmandverksamheten med målet att minst 50 % av församlingens 15-åringar ska konfirmeras. Ett led i detta kan vara samarbete med exempelvis idrottsföreningar och fördjupad samverkan med grannförsamlingarna.
- Vi vill särskilt nå barnfamiljer, för att lägga grunden för att barn och ungdomar ska känna sig trygga och välkomna till församlingens verksamheter.
- Vi vill fördjupa kontakten med förskolor och grundskolor inom församlingen. För att detta ska kunna ske skall vi arbeta relationsskapande med målet att öka antalet tillfällen för samlingar i samband med de kyrkliga högtiderna.
- Vi vill hitta hållbara former för att möta det uttalade behovet av samtalsgrupper och aktiviteter för vuxna; föräldragrupper, samtalsgrupper om sorg, existentiella samtal, bibelstudier, gudstjänstgrupper etc.
- Församlingens körtrappa skall både stabiliseras och utvecklas så det finns körer för alla åldrar och kunskapsnivåer. Detta skall leda till ett mer varierat utbud av körmedverkan i gudstjänster och konserter både i Gustavsberg och i Ingarö.

Diakoni

- Vi vill utveckla och fördjupa församlingens ideella krafter samt, bland annat med hjälp av Mary-modellen, arbeta för att erbjuda sysselsättning för fler församlingsbor som står långt från arbetsmarknaden.
- Vi vill att diakonin ska gå i spetsen för att finna vägar att bättre ta tillvara medlemmars och volontärers engagemang. Insatser för att motverka ensamhet bland äldre, även på våra särskilda boenden, är särskilt viktiga.
- Vi vill arbeta vidare med församlingens "Skafferi" för att bidra till att minska matfattigdomen på ett värdigt sätt och även minimera butikernas matsvinn som ett led i församlingens arbete med hållbarhet.

- Vi vill skapa möjligheter för att etablera ett diakonalt center och tillgängligt café i den nya församlingsgården.
- Vi vill bedriva körverksamhet för daglediga med fokus på sångarglädje och gemenskap.

Mission

- Vi vill skapa möjlighet för samvaro i samband med gudstjänstfirande för samtal, lek och gemenskap och ska därför se över både inne- och utemiljöer kring kyrkor och församlingsgårdar för att bidra till ökad tillgänglighet och inbjudande atmosfär.
- Vi vill bidra aktivt till de fyra dimensionerna social, ekonomisk, ekologisk och andlig hållbarhet. Det ska synas såväl i vår verksamhet som i förvaltningen av våra fastigheter, kyrkogårdar och närmiljö, och dessutom genom att vi aktivt och strategiskt samverkar med organisationer som arbetar med detta ur ett globalt perspektiv, exempelvis ACT.
- Under de kommande fyra åren skall vi arbeta aktivt för att öka församlingens medlemstal med 2% genom utvecklad kommunikation och fördjupat relationsskapande på olika sätt.